

QUERITE PRIMUM REGNUM DEI

Sborník příspěvků k poctě Jany Nechutové

*K vydání připravili Helena Krmíčková, Anna Pumprová, Dana Růžičková a Libor Švanda
Brno 2006*

Obsah

Soupis prací Jany Nechutové za léta 1997–2005 13

Querite primum regnum Dei (*Miloš Štědroň*) 21

LAUDATIONES

Amica fidelis (*Pavel Spunar*) 29

Perfectissima (*Josef Válka*) 33

ANTIKA A KŘESŤANSKÝ STAROVĚK

Dagmar Bartoňková

Hybris v řecké literatuře 41

Hybris in the Greek Literature

Daniela Urbanová

Dva nové faliské nápisy 51

Zwei neue faliskische Inschriften

Lubor Kysučan
 Hledání Arkádie 57
 Search for Arcadia

Jana Plátová
 Matějovy tradice 67
 Die Traditionen des Matthias

Lenka Karfíková
 Augustinova Vyznání jako exemplum jeho nauky o milosti 79
 Augustine's Confessions as an Example of His Doctrine of Grace

Petr Kitzler
 Augustinova kázání In natali martyrum Perpetuae et Felicitatis (Sermones 280–282) 89
 St. Augustine's Sermons In natali martyrum Perpetuae et Felicitatis (Sermones
 280–282)

Jarmila Bednaříková
 Půda nebo daně? 99
 The Land or the Taxes?

ANTIKA V POZDĚJŠÍ TRADICI

Wilken Engelbrecht a Jana Engelbrechtová
 Rýmovaný žakovský úvod k Ovidiovým spisům v ms. Bern, BB 512 109
 The rhymed Goliard accessus on Ovid in Ms. Bern, BB 512

Bernd Roling
 Dante und Ovid im Kommentar. Inferno, Canto 24 und 25
 als Schöpfungstravestie 119
 Dante a Ovidius v komentáři. 24. a 25. zpěv Pekla jako travestie stvoření

Christel Meier
 Ovid-Rezeption in Text und Bild. Der Erichthonius-Mythos von Berchorius
 bis Rubens 135
 Receptce Ovidia v textu a obraze. Mýtus o Erichthoniovi od Berchoria po Rubense

Alena Hadravová
 Receptce Hyginova díla o astronomii 151
 Reception of Hyginus's treatise De astronomia

<i>Irena Radová</i>	
Plautus redivivus	161
Plautus redivivus	

PÍSEMNICTVÍ ČESKÉHO A EVROPSKÉHO STŘEDOVĚKU

<i>Jana Pleskalová</i>	
Grafická podoba staré češtiny	171
Graphische Form des Altschechischen	

<i>Alexandru N. Cižek</i>	
Les vocs animantium dans la tradition des grammairiens antiques et médiévaux ..	181
Voces animantium v tradici antických a středověkých gramatiků	

<i>Hana Šedinová</i>	
Expositio jako jeden ze způsobů středověkého etymologizování	191
Expositio, un tipo di etimologia medievale	

<i>Kurt Smolak</i>	
„Grenzübertritte“ in der lateinischen Literatur des Mittelalters	199
„Překračování hranic“ ve středověké latinské literatuře	

<i>Libor Švanda</i>	
K obrazu ideálního panovníka v Kosmově kronice	211
To the Model of a Perfect Prince In Cosmas' Chronicle	

<i>Richard Psík</i>	
K teoretickému dílu Mistra Jindřicha z Isernie	223
Sugli scritti teorici di Enrico di Isernia	

<i>Lenka Česková</i>	
Mirabilia urbis Romae a Mirabilia Rome z rukopisu XIV H 33 Národní knihovny v Praze	233
Mirabilia urbis Romae und Mirabilia Rome aus der Handschrift XIV H 33 der Nationalbibliothek in Prag	

<i>Anna Pumprová</i>	
Sermones in festivitibus summis secundum ordinem Cysterciensem in capitulis faciendi. K formě dochování kázání Petra Žitavského	241

Sermones in festivitibus summis secundum ordinem Cysterciensem in capitulis faciendi. Zur Überlieferungsform der Predigten des Peter von Zittau

Irena Zachová

Jindřich z Varnsdorfu, „Dalimil“ a hypotetický druh Petra Žitavského, a jeho zapadá homiletická pomůcka 253
Heinrich von Warnsdorf, „Dalimil“ und hypothetischer Freund Peters von Zittau, sowie sein vergessenes homiletisches Hilfsmittel

Iolanda Ventura

On Preachers and Their Handbooks. The Trivium praedicabilium of Conrad of Halberstadt (MS Munich, Bayerische Staatsbibliothek, Clm 14203) and the Literature of Preaching Aids of the Fourteenth Century 265
Kazatelé a jejich příručky. Trivium praedicabilium Konráda z Halberstadtu (MS Mnichov, Bayerische Staatsbibliothek, Clm 14203) a kazatelské pomůcky 14. století

Dana Růžičková

Albert Veliký v prvním traktátu Summy recreatorum 281
Albert der Große im ersten Traktat der Summa recreatorum

Zuzana Silagiová

Fabula potest dici... Poznámky k narativním prvkům v Quadragesimale admontském 291
Fabula potest dici... Bemerkungen zu narrativen Elementen im Admonter Quadragesimale

Dana Martínková

Hlavní prameny Admontského quadragesimale a Johlínovy Zderazské postily 301
Die Hauptquellen des Quadragesimale Admontense und der von Iohlinus Vodnianensis verfaßten Postilla Zderasiensis

Anežka Vidmanová

K žákovské písni o vínu a modlách 307
Carmen de ydolis et vino

Pavčina Mazáčová

Rekomendace Jana z Mýta na pražské univerzitě sklonku 14. století 313
Die Rekomendationen von Johann von Maut an der Prager Universität am Ende des 14. Jahrhunderts

Václav Bok

- Svatováclavská legenda Men lest van Wenselaus z düsseldorfského rukopisu
Zlaté legendy 323
Die Wenzelslegende Men lest van Wenselaus aus der Düsseldorfer Handschrift
der Legenda aurea

Marie Bláhová

- Poznámka k recepci České kroniky Jana Marignoly z Florencie ve středověkých
Čechách 333
Bemerkung zur Rezeption der Böhmenchronik Johann Marignolas aus Florenz
im mittelalterlichen Böhmen

ŽIVOT VE STŘEDOVĚKU: PRAMENY, KULTURA, SPOLEČNOST*Dalibor Havel*

- Nález zlomku Řehole sv. Benedikta z 11. století v pražském Klementinu 345
Entdeckung eines Benediktregel-Fragments vom 11. Jhdt. in Prager Klementinum

David Kalbous

- Sv. Václav Homiliáře opatovického. K české státnosti 12. věku 357
Der heilige Wenzel im Homiliar von Opatowitz. Zur böhmischen Staatlichkeit
des 12. Jahrhunderts

Martin Wihoda

- Kosmas a Vratislav 367
Cosmas und Wratislaw

Iva Adámková

- Furtum sacrum? K politické roli relikvií ve středověku 383
Furtum sacrum? Zur politischen Rolle von Reliquien im Mittelalter

Zbyněk Sviták

- Rozpory v časových a místních údajích v datování listin. Na příkladu několika
panovnických písemností ve 13. století 393
Widersprüche in Zeit- und Ortsangaben bei der Datierung von Urkunden.
Am Beispiel einiger Schriftstücke von Landesherren im 13. Jahrhundert

Zdenka Hledíková

- O „Devotio moderna“ trochu jinak 403
Über die „devotio moderna“ ein bisschen anders

Rafał Witkowski

Fundacja kartuzji Domus Rubi i jej translacja do Dolan pod Ołomuńcem 417
 The Foundation of the Charterhouse Domus Rubi and its Translation to Dolany
 near Olomouc

Milada Říhová

Jan z Jenštejna, Montpellier a lékaři 429
 Johannes von Jenstein, Montpellier und die Ärzte

Helena Krmíčková

Petri Clarificatoris Vita domini Iohannis, Pragensis archiepiscopi tercii 441
 Petri Clarificatoris Vita domini Iohannis, Pragensis archiepiscopi tercii

Hana Florianová

Nefrolitiáza a urolitiáza pohledem středověké medicíny podle kodexu
 NK I D 39, NK I G 23 463
 Nephrolithiasis und Urolithiasis aus dem Gesichtspunkt der mittelalterlichen
 Medizin im Kodex NK I D 39, NK I G 23 und NK I F 35

Elena Marečková-Štolcová, František Šimon, Hana Rajčbová

Středověké latinské sentencie o bolesti, chorobe a medicíne 475
 Mittelalterliche lateinische Sentenzen über Schmerz, Krankheit und Medizin

Božena Kopiczková

Pisemnosti z pozůstalostního řízení po úmrtí české královny-vdovy Žofie.
 Dodatek k výpovědi pozůstalostního inventáře 483
 Schriftstücke aus der testamentarischen Verfügung der Königin-Witwe Sophie.
 Eine Ergänzung zu den Bestimmungen des Nachlassinventars

Pavel Krafl

Vizitační interrogatorium z olomouckého kodexu M II 130. Edice pramene 497
 Visitation Instructions of the M II 130 Olomouc Codex. Source Edition

Hana Vlhová-Wörner

Kontrafaktum, kontrapositum a parafráze. Několik poznámek k repertoáru
 sekvencí českého původu 507
 Kontrafaktum, Kontrapositum und Paraphrase. Einige Anmerkungen zum Reper-
 toire der Sequenzen böhmischen Ursprungs

Petr Elbel

- Neznámý list krále Zikmunda Lucemburského litomyšlskému biskupu Janovi Železnému ze 4. září 1417. Edice, rozbor a komparace se Zikmundovým listem Čechům téhož data 515
- Ein unbekannter Brief König Sigismunds von Luxemburg an Bischof Johann von Leitomischl vom 4. September 1417. Edition, Analyse und Komparation mit einem Brief Sigismunds an die Böhmen von demselben Datum

František Šmabel

- Návraty bájně kněžny Libuše a folklórní záznamy v publicistice husitského věku. Na okraj dvou textů v rukopise SOA Třeboň A 16, f. 224r–232v 535
- Die Rückkehr der sagenhaften Fürstin Libussa und die folkloristischen Anmerkungen in der Publizistik der Hussitenzeit. Am Rande zweier Texte in der Handschrift SOA Třeboň A16, F. 224r–232r

Tomáš Borovský

- Svatojanská knihovna v Brně na konci 15. století 545
- The Library of St. James Church in Brno in the Late 15th Century

REFORMACE A HUMANISMUS*Petra Mutlová*

- Vybrané prameny k existenci drážďanské školy 553
- Selected Sources on the Existence of the Dresden School

Romolo Cegna

- Magistri Jacobelli De iuramento 561
- Magistri Jacobelli De iuramento

Eduard Petrů

- Literární Olomouc v 15. století 567
- Das literarische Olmütz im 15. Jahrhundert

Markéta Klosová

- Praktický syllogismus pro celý svět Jana Amose Komenského 571
- Iohannes Amos Comenius: Syllogismus orbis terrarum practicus

Pavel Filipi

Slovo Boží na hromadách. K homiletické hermeneutice J. A. Komenského 583

Das Wort Gottes haufenweise. Zur homiletischen Hermeneutik

des J. A. Komenský

MISCELLANEA Z NOVĚJŠÍ DOBY

Ivan Hlaváček

Knižní soupis z Mělníka z počátku 17. století 595

Das Bücherverzeichnis aus Mělník vom Anfang des 17. Jahrhunderts

Reinhard Düchting

Melissus 607

Melissus

Rudolf Pečman

Zeno a Metastasio aneb Cesty a rozcestí starého libreta 613

Zeno und Metastasio oder Wege und Scheidewege des alten Librettos

Karl Schwarz

Der „Fall Brünn“. Eine evangelische Kirchengemeinde im Nationalitäten-
konflikt der Habsburgermonarchie 623

„Případ Brno“. Evangelická církevní obec v národnostním konfliktu

Habsburské monarchie

Jan Zoubar

Masarykův Jan Hus 635

Masaryk's Jan Hus